

Les conseqüències d'un editorial

- Una cosa és la defensa de l'autogovern, que exigeix el concurs de tots, i una altra, les aliances polítiques

JOAN TAPIA

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 30.11.09

L'editorial conjunt en defensa de l'Estatut ha tingut una gran repercussió. És curiós que un text que subratlla fets coneguts –que l'Estatut ha seguit els tràmits constitucionals, que ha estat aprovat en referèndum i que el Tribunal Constitucional (TC) viu una situació anòmala– hagi causat tanta agitació.

A Catalunya les múltiples i diverses adhesions indiquen un latent desig d'unitat en defensa de l'Estatut, conseqüència d'un pacte difícil entre els mateixos partits catalans i d'un forcejament dur amb Madrid. A excepció del PP, que va optar per l'oposició radical i al carrer. Però el tràmit estatutari va fer naufragar la unitat. El 2006 una Catalunya de cinc partits es va dividir entre els que recolzaven l'Estatut (PSC, CiU i IC), amb una unitat molt fràgil, i els que creien que el text arrencat a Madrid anul·lava el pactat a Catalunya i demanaven el *no* en el referèndum (ERC). L'escissió va provocar la ruptura del Govern de **Pasqual Maragall** i va contribuir a una baixa participació en el referèndum. El desencant (i el fet que el resultat fos previsible) no va incitar a anar a les urnes, però els catalans que hi van anar van recolzar molt majoritàriament l'Estatut. Més endavant, després de les eleccions del 2006, la fractura entre el tripartit i CiU va superar fins i tot l'escissió anterior sobre l'Estatut.

Doncs bé, l'editorial conjunt ha transformat el desig latent d'unitat en una agitació exigent. Que ara és possible perquè l'entossudiment de la dreta espanyola (i de part de l'esquerra) fa que l'Estatut sigui avui reivindicat pels que ahir creien que era insuficient i ara comproven que, actualment, és el màxim possible. Per aquesta raó ERC és la primera a defensar l'Estatut i la unitat dels quatre partits catalanistes –els que van votar l'Estatut del 30 de setembre del 2005– es pot refer per salvar l'Estatut del 2006.

L'editorial també indica que la defensa de l'Estatut ha de prevaler sobre els interessos partidaris. És un missatge als dos grans partits. Una defensa de l'Estatut que no passi pel lideratge del president seria antiestatutària. I CiU ha pecat a l'ignorar la figura de **José Montilla** i els seus *fets* (per exemple, el nou finançament). Però el PSC (tot i la clara defensa de l'Estatut que han fet aquest cap de setmana **Carme Chacón** i **Celestino Corbacho**) ha de saber que l'actitud de sectors del PSOE aviva la desconfiança de molts catalanistes i que **Artur Mas** presideix el primer grup parlamentari català.

L'actitud ferma del PSC (evidenciada en la recent intervenció de **Miquel Iceta** en l'executiva socialista) compta. Però si anés acompanyada d'una actitud similar de CiU respecte al present i futur Govern d'Espanya, tindria més força. I això no serà possible sense la visualització d'una certa entesa (encara que sigui difícil i conflictiva) **Montilla-Mas**, o CiU-PSC, que no ha d'anar contra els altres partits. Una cosa és la defensa de l'autogovern, que exigeix la unitat de tots i especialment dels que tenen més força aquí i a Madrid, i l'altra, diferent, les aliances polítiques a Catalunya.

Però potser la principal conseqüència de l'editorial és que ha agitat en profunditat la premsa de la capital. En sectors de Madrid s'havien arribat a creure que l'Estatut no interessa a Catalunya, sinó a la classe política. I la picabaralla catalana hi va ajudar. L'editorial és un avís qualificat i sonor que l'Estatut és tant una afirmació de la Catalunya nació (no incompatible amb el fet que Espanya sigui una nació de nacions), com una generalitzada exigència de respecte a l'autogovern i d'equitat en el tracte economicofiscal. L'editorial no és una pressió al Tribunal Constitucional (TC). Només recorda la pressió al TC que exigeix la Constitució: el referèndum. I els catalans no tenen la culpa que la guerra PSOE-AP dels anys 80 abolís el recurs previ d'inconstitucionalitat, que enyora **Alfonso Guerra**.

I també recorda a la classe política espanyola que el TC està en situació anòmala. Dels 12 magistrats fixats per la Constitució, n'hi ha un de recusat (per abordar l'Estatut), hi ha una vacant per mort que no es cobreix, i quatre estan amb una pròrroga de dos anys (la Constitució fixa un mandat de nou i ja en fa onze que hi són). Només sis magistrats tenen plena legitimitat. Ara Espanya sap (i l'actitud nerviosa, però cauta, de **Mariano Rajoy** ho demostra) que una sentència contrària a l'Estatut i al principi de les nacionalitats que recull la Constitució seria acatada (com exagera el president **Pujol**, si no ens envien la Guàrdia Civil), però aprofundiria en la desafecció i separació moral.

El president de l'Associació de la Premsa de Madrid, **Fernando González Urbaneja**, deia divendres en aquest diari: «Estem en un bon embolic». I apuntava la solució digna. Primer, que el Tribunal

Constitucional es renovi tal com ordena la Constitució. Després ha de tenir molt en compte que l'Estatut ha estat aprovat en referèndum.

I tot anirà més bé si CiU no ignora el president **Montilla**, si el PSC accepta la rellevància de CiU i si tots dos no exclouen els altres partits. Avui tot això sembla més factible que abans de l'editorial.